МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

ІКНІ Кафедра **ПЗ**

3BIT

До лабораторної роботи №6 **на тему:** "Виведення на монітор тексту і графіки" **з дисципліни:** "Архітектура комп'ютера"

Лектор:

доцент кафедри ПЗ Крук О.Г.

Виконав:

студент групи ПЗ-24 Губик А. С.

Прийняв:

доцент кафедри ПЗ Задорожний I. M.

Тема роботи:Виведення на монітор тексту і графіки

Мета роботи: опанувати функції BIOS для роботи з відео в текстовому та графічному режимах; розвинути навики складання програм для виведення різнокольорових рядків символів та графічних зображень; відтранслювати і виконати в режимі відлагодження програми, складені відповідно до свого варіанту.

Індивідуальне завдання

- 1. Опишіть рядки символів, в яких вкажіть прізвище, ім'я, по батькові.
- 2. Сформуйте байти атрибутів (різні) для кожного символу в кожному рядку символів.
- 3. Очистіть екран.
- 4. В текстовому режимі початковий номер рядка на екрані визначається як остача від ділення номера в списку групи на 10 (в звіті наведіть розрахунок всіх номерів рядків і стовпців, довжин сторін, кольору тощо).
- 5. Початковий номер стовпця на екрані визначається як сума номера групи і номера в списку групи.
- 6. Шляхом безпосереднього записування тексту в першу сторінку текстової відеопам'яті виведіть рядок символів з прізвищем у початковий рядок, починаючи з початкового стовпця (функцій MS DOS не використовувати!).
- 7. Рядок символів з іменем виведіть в рядок, номер якого дорівнює початковому+2, починаючи з стовпця, номер якого дорівнює початковому+3.
- 8. Рядок символів з по батькові виведіть в рядок, номер якого дорівнює початковому+6, починаючи з стовпця, номер якого дорівнює початковому+8.
- 9. Зробіть копію екрану.
- 10. В графічному режимі 13h побудуйте прямокутник, ліва верхня вершина якого розміщується в рядку, номер якого дорівнює кількості літер у прізвищі, і в стовпці, номер якого дорівнює кількості літер в по батькові. Довжина горизонтальної сторони прямокутника дорівнює потроєному номеру групи+номер в списку групи. Довжина вертикальної сторони прямокутника дорівнює подвоєному номеру групи+номер в списку групи. Колір прямокутника виберіть за остачею від ділення номера групи на 3: 0 червоний; 1 зелений; 2 синій.
- 11. Перевірте результат роботи програми.
- 12. Зробіть копію екрану.
- 13. У звіті наведіть текст програми

Теоретичні відомості

У текстовому режимі прикладна програма може вивести інформацію на екран одним з таких способів. • За допомогою функцій MS DOS. Якщо на комп'ютері встановлена система MS DOS або її емулятор, для виведення текстових даних на екран можна скористатися функціями переривання INT 21h. Дані функції дозволяють перенаправити потоки введення-виведення на будь-який інший пристрій, такий як принтер або диск. Виведення на екран за допомогою функцій переривання INT 21h виконується досить повільно, і колір

символів змінити не можна. • За допомогою функцій BIOS. Вивести символи на екран можна також за допомогою функцій переривання INT 10h, оброблення якого виконується системою BIOS, а не DOS. Вони виконуються набагато швидше, ніж функції переривання INT 21h, і дозволяють змінити колір тексту на екрані. При заповненні символами великих областей на екрані за допомогою функцій переривання INT 10h, можна помітити невелику затримку виведення. Крім того, дані, що виводяться на екран, не можна перенаправити на інший пристрій. • Прямий доступ в відеопам'ять. Вивести символи на екран можна також шляхом переміщення їх безпосередньо в область пам'яті відеоадаптера. При цьому досягається максимальна швидкість виведення, проте дані також можна перенаправити на інший пристрій. На зорі розвитку ПК, коли основною операційною системою була MS DOS, в прикладних програмах, таких як текстові процесори і електронні таблиці, використовувався саме цей метод виведення даних на екран. Слід зазначити, що даний метод також можна використовувати при роботі програми в повноекранному режимі під керуванням операційних систем Windows NT, 2000 і XP. Залежно від поставлених завдань, в застосунку може використовуватися один з трьох запропонованих вище способів виведення даних на екран. Якщо на перше місце ставиться швидкість виведення на екран, то потрібно скористатися прямим виведенням у відеопам'ять. В інших випадках слід віддати перевагу функціям BIOS. Функціями DOS варто користуватися тільки тоді, коли вихідний потік даних може бути перенаправлений на інший пристрій або коли екран спільно використовується кількома програмами. Слід зазначити, що для виведення даних на екран у функціях MS DOS використовуються функції BIOS, а у функціях BIOS - прямий доступ до відеопам'яті. Запуск програм в повноекранному режимі Програми, в яких використовуються відеофункції BIOS, можуть виконуватися в перерахованих нижче операційних системах і оболонках: • "чистій" системі MS DOS; • емуляторі DOS системи Linux; • в повноекранному режимі в системі Windows. У середовищі Windows в повноекранний режим можна перейти такими способами. • Спочатку створити ярлик для виконуваного ЕХЕфайлу програми. Потім відкрити вікно властивостей ярлика, перейти на вкладку Screen (Екран) і встановити перемикач Full-screen mode (Повноекранний режим). Після цього запустити програму за допомогою ярлика. • Відкрити вікно командного рядка з меню Start (Пуск) і для перемикання в повноекранний режим натиснути клавіші <Alt + Enter>. Потім за допомогою команди CD (Change Directory - Змінити каталог) перейти в каталог, що містить ЕХЕ-файл програми, і запустити програму з командного рядка, ввівши її ім'я і натиснувши клавішу <Enter>. Якщо знову натиснути клавіші <Alt + Enter>, вікно командного рядка перемикнеться з повноекранного у віконний режим.

Хід роботи

1. Програма що виводить П.І.Б.

```
.model flat .stack 100h
```

.data
lastName db "Artem"
lastNameLen dw \$-lastName
firstName db "Hubyk"
nameLen dw \$-firstName
paternal db "Serhiiovych"
paternalLen dw \$-paternal

color db (0000 SHL 0) OR 0100

.code

```
main PROC
int 10h;
mov ax, @data
mov ds, ax
mov dl, 7; Початковий стовпець
mov dh, 3 ; Початковий рядок
mov ah, 02h;
               Встановимо положення курсора
int 10h;
mov cx, lastNameLen
lea si, lastName
L1:
push cx
                Збережемо лічильник циклу
mov ah, 09h;
               Вивести символ і байт атрибутів
mov al, [si];
                Завантажимо символ, що виводиться
mov bh, Oh; Відеосторінка О
mov bl, color;
                 Байт атрибутів
mov cx, 1d;
              Виведемо один символ
int 10h
inc dl;
           Збільшимо на 1 значення стовпця
mov ah, 02h;
               Встановимо положення курсора
int 10h
add color, 17;
                Значення наступного атрибута кольору
inc si;
           Адреса наступного символу
рор сх
loop L1
mov dl, 10; Початковий стовпець
mov dh, 5; Початковий рядок
mov ah, 02h; Встановимо положення курсора
int 10h;
mov cx, nameLen
lea si, firstName
L2:
push cx
                Збережемо лічильник циклу
mov ah, 09h;
               Вивести символ і байт атрибутів
mov al, [si];
                Завантажимо символ, що виводиться
mov bh, Oh;
             Відеосторінка О
mov bl, color;
                 Байт атрибутів
```

```
mov cx, 1d; Виведемо один символ
int 10h
inc dl;
          Збільшимо на 1 значення стовпця
mov ah, 02h; Встановимо положення курсора
int 10h
add color, 17; Значення наступного атрибута кольору
inc si;
          Адреса наступного символу
pop cx
loop L2
mov dl, 15; Початковий стовпець
mov dh, 9; Початковий рядок
mov ah, 02h; Встановимо положення курсора
int 10h;
mov cx, paternalLen
lea si, paternal
L3:
push cx
          ; Збережемо лічильник циклу
mov ah, 09h; Вивести символ і байт атрибутів
mov al, [si]; Завантажимо символ, що виводиться
mov bh, Oh ; Відеосторінка О
mov bl, color; Байт атрибутів
mov cx, 1d; Виведемо один символ
int 10h
inc dl; Збільшимо на 1 значення стовпця
mov ah, 02h; Встановимо положення курсора
int 10h
add color, 17; Значення наступного атрибута кольору
          Адреса наступного символу
pop cx
loop L3
int 10h
mov ah, 4ch
int 21h
```

```
;call CrLf
main ENDP
```

END main

```
DOSBox 0.74-3, Cpu speed: 3000 cycles, Frameskip 0, Program: DOSBOX — X

Serio Cinata
```

Рис. 1:

2. Програма що малює прямокутник

mov ah, Och

```
.model flat
.stack 100h

.code

main proc
;int 10h

mov ah, 0; Встановимо новий відеорежим
mov al, 13h; номер 13h
int 10h

;розміри одного символа в рядку 8x8, для переміщення на відповідні позиції значення
mov cx,80
mov dx,40

top:
mov al,0100b
```

int 10h

inc cx

mov ax, cx

cmp ax, 80+75

jne top

mov cx,80

mov dx,40

left:

mov al,0100b

mov ah, Och

int 10h

inc dx

mov ax, dx

cmp ax, 40+51

jne left

mov cx,80 + 75

mov dx,40

right:

mov al,0100b

mov ah, Och

int 10h

inc dx

mov ax, dx

cmp ax, 40 + 51

jne right

mov cx,80

mov dx, 51+32

mov cx,80

mov dx,51 + 40

bottom:

mov al,0100b

mov ah, Och

int 10h

inc cx

mov ax, cx

cmp ax, 80 + 75

jne bottom

```
;inc dx
;mov cx,80
;cmp dx, 119
; jne paint

int 10h
mov ah, 4ch
int 21h

main endp
end main
```

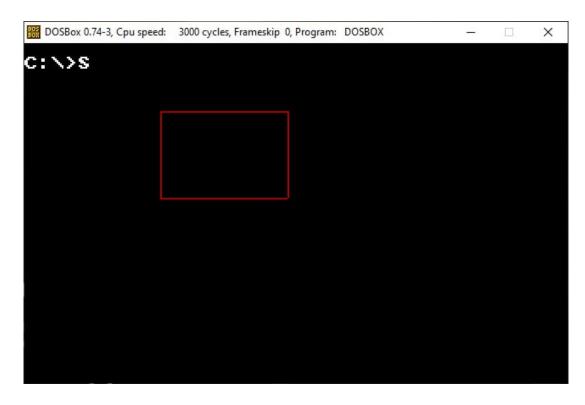

Рис. 2:

Висновок

Я освоїв роботу з графікою використовуючи можливості BIOS на 16-бітному асембері.